

”سیفر عا“ قارای قادام باس، سیفرلی و کمەت قۇرالىسىن بىلگەرلەه تۇ

بۇل جونىنده اۆتونومىيالى رايىوندىق ساياسى كەتىشكەن مۇشەسى مۇتالىپ تۇرسۇن مول ئۇمتتىپ وىتر. بىيل 1 - ايدا اۆتونومىيالى رايىوندىق دامۇجانە رەفورما كومىتەتى، اۆ- تۇنومىيالى رايىوندىق ونەركاسپ جانە يىنفورماتىسالاندېرۇ مەگەرمەسى سياقتى تاراۋىلار قىزىمەتكەرلەردى كۆغاندۇڭغا، جىجىاڭغا بارىپ سىفرلى ئۆكمەت، سونداي - اق سىفرلى ھەكونومىكانى دا- مىتىۋا نىشكەرىلىي تەكسىرۇ - زەرتتەۋ جۇرگىزۈچە ئۆيمىداسترىپ، ولشەمگە تۇرالانىپ پارىقنى تاۋىپ، تۇناس تۇلعا- لىق جوسپارلاۋدى كۈشەيتى.

بىىلىغى قىزىمەتكەردى ورنالاستر- عاندا، ئۆكمەت قىزىمەتنەن بايانىدا مادا بىلايى دەپ ورتاعا قويىلىدى: اكىمىش- لىك سىتەر جونىنندەگى سىفردان ورتاق يىگىلىكتەن ئۇدى سايىكەستىرۇ - مە- حانىز من اقاۋىسىزداندېرىپ، اكىمىش- لىك قىزىمەت جونىنندەگى سىفردان پايدالانۇ جاعدىيندا جاڭاللىق اشىپ، سىفردان ئاتارقىتىپى ورتاق پايدالانۇ- دى جىددەلدەتتى. الەمەتتىك بىيىلىق- سىنن بۇكىل قالا اۇماعىندا ھېر تۇناس بىتىرۇ، 82 ئۇرۇلى قىزىمەت وئەققى ئۇسىن ولەكە اتتىپ ھېر تۇناس بىتىرۇ، جۇزەگە سىتى، - دەدى پان روپى.

قازىز بۇقارا انسقاتاماڭ ئۇشىن سىفەلى - زەرددەلى اۋىل - قىستاق بۇلىتىق تۇعرىي ارقىلى ئۇتىنىش تاپسرا- ئى، قىزىمەتكەر ارتقى تۇعىردا دەر كەزىن- دە جاۋاپ قايتارادى. كوب جاعدىادىدا تۇر- سىدار قىستاققا (الەمەتتىك اۇماق) بارماي جاتىپ - اق، قىزىمەتكەرلەر قاتىستى راسى- ساتىنى بىتىرىپ دايىندىپ بولادى“، - دەدى عالىپ مامەت، - ”كېيىر قىستاقتار- بىلاڭ سىفرلى - زەرددەلى اۋىل - قىستاق بۇلىتىق تۇعرىي قولدانىسقا ھىنگەن سوڭ، قىستاق (الەمەتتىك اۇماق) كادرلارنىدا ھېر ساندى مالىمەت ئۇشىن ھېر كۈن سابىلۇ، ھېر جاڭاڭارتىلسا ھېر جۇرگۈر، سىندى قايتالامالى قىزىمەت جاعدىايى لەلەڭ بەرمەيتىن بولىپ، قىزىمەت اناعۇر- بىم جوعارى ونمىدىلىكپەن بىتىپ، بۇقا- بانىڭ ئىس بىتىرۇي دە اناعۇرلىم بىر كە- سىسىز دەندى“.

لیکته‌نثو دی ُزدیکسیز ته ره گهدے-
تیپ، ساۋدا ایرباسندا جالپی با-
رسنستی ھله کترونداند مرؤ جانه
ساۋدا ایرباسندا سیفر دی پایدا-
لانثو دی جاپیای ملگەرەلەت،
باقلالا - باسقارؤ دی كۇشەيتىپ،
ونمەدىلىگەن جو عارىلا تۇ. «12345»
اکمىشلىك قىزمەت و تەۋ مار كاسن
كورنەكتىلەندىرىپ، "ارىز دى الله-
سىمەن ُبر جاققى ھتۆ" قىزمەت
مەحانىزەمن تەرەنگىدەتىپ، دستىق
لەنیادا قابىلداؤ مەن تەكشە ارتىندا
ُبر جاققى ھتۆ سىنىدى قىزمەت
و تەۋ دى تىعىز ُشتاسترىپ، كاسىپورىن
مەن بۇقارانىڭ رازىلىقىن شىن ما فىننە
جو عارىلا تۇ.

شىڭ يانجىياڭ بىلايى دەدى: بىيل
اوتونومىيالى رايوندىق مەدھۇ قاماتاما-

بۇقارانى سابىلتقاننان گورى
ساندى مالىمەتپەن قوللىق جاساۋ

"بارلىق جۇمىستاردى قول تەلەفۇن
لارى ارقىلى ُبىتىرۇ دى ئۇمتتە-
سىن، سوندا جۇمىستاردى الاقادا - اق و گايى
نىشىپ، بۇقارانى سابىلتقاننان گورى ساندى
مالىمەتپەن قوللىق جاساۋ دى، جۇزەگە
سىرۇغا بولادى". بۇل اوتونومىيالى را-
وندىق حالق قۇرۇلتايىنىڭ ۋاکلى
ينۇر اباباستىڭ ئۇمتى ھدى.
"رايونىمىزدىڭ ُبر جەلدە ُبر
ئۇناس ُبىتىرۇ ، 'ولكە اتتىپ ُبر تۇناس
بىتىرۇ' نەگىزىننە، 'ھك كوب بولغاندا
بر رەت بارۋۇدان'، 'جاققى ماڭعا ُبر
رەت بارۋۇدان'، 'ُبر رەت تە بارماۋ'،
مساناسىنا قارايى بۇرۇلىس جاساۋ دى
جەددەل جۇزەگە اسىرۇن ئۇمتتەمەن".

سزداندبرو مهكەمەسى بۇكىل رايوندا
عېرى تۇتاس ئېتىرۇ جۇيەسىن جەدەل
قۇرۇپ، ھەدەۋ قامىسىز داندبرۇنىڭ
ولكە اتنىپ عېرى تۇتاس ئېتىرۇ "قىز-
مەتن جاقسى سىتەپ، ھەدەۋ قامىسىز-
داندبرۇنى ئېتىرۇدىڭ ولشەمەندۇ، ار-
ناعا ئۇشۇ، قولايلىلانۇ ورەسىن جوغا-
ريلاتادى.

2 - كۆنى مۇشە مارحابا وشۇر (ورتا-
لىنىپ تالقلالغاندا شىنجىياڭنىڭ سايىا-
رى دامتۇدى ارقاۋ ھە وترىپ ئوز
ر بۇلت / شىنجىياڭ گازەتنىڭ ئىلىشىسى

“بیل ئیز 3 ئۇرلى قىزمهتى
ئۇيىندى تۇرەد ملگەرىلدەمز، ياعنى
حاۋپىسىز ولكەن مى. اکمىشلىك سىتەر
ولكەن مىي، قوس قۇرىلىمىدى قالا
ولكەن مىي قۇرىلىسى؛ ’گۈل كەستەلە-
گەندەي بىدعاكتى‘ قالا باسقارۇ جۇيىه-
سن تۇلعاڭ؛ اکمىشلىك سىتەر دەن
قىزمهت و تەۋەدى ۋىزدىكسىز تەرەڭدە-
تىپ، شارۋااشلىق - ساۋدا ورتاسىن
جاقسارتىپ، ’ەڭ كۆپ بولغاندا ئېرى
رەت بارۋىدان، ‘ئېرى رەت تە بارماۋغا‘
قاراي دارەجە جو عارىلا تۇدى قۇلشىنا جۇ-

سیفرلوق ته‌هینیکالاردان پاییدالانسپ،
همدهو قامسز داندروئندا ”شهشم قابلا-
داو دنگ سیفر لاثون، باسقار و دنگ ه‌گجدي-
ته‌گجدي بولوئن، قىزمەت و تەۋەدىڭ
زەرەدللىك ئۇنىن“ جۇزەگە اسرادى ھەكەن.
اكمىشلىك قىزمەت و تەۋەدى نەگىز-
گى ساتقىعا قاراي كەڭەيتۇ — نەگىز گى
ساتى بۇقازارلىك قاجەقى، سونداي - اق
جاڭا جاعدايدامى و كىمەت قۇرۇلمىدارىن
نقاشىداو، وۇقتى توھمنىگە بەرۋە رەفورما-
سىنىڭ تالابى. يىنتەرنەتتەنگى اكمىشلىك
قىزمەت و تەۋە و كىمەتلىك قامداۋدان بۇقا-
رانىڭ ئۇمت - تىلەگىن قاناعاتىندار بەرۋە،
يەنفورماتىسيالىق قىزمەت و تەۋەدى نەگىز
ھتكەن ئېرى باعىتى قىزمەت و تەۋەدەن
وۇڭىر انتىغان، تاراو انتىغان، ساتى اقتتا-
غان ئېرى تۇلۇلانغان اكمىشلىك قىزمەت
و تەۋەدى ھەكشەللىك ھتكەن جالىپ تۇلعا-
لۇق قىزمەت و تەۋەگە بۇريلىس جاساۋغا
قادام تاستادى.

قارامايلى قالاسى بۇكىل شىنجىائىنىڭ
”كۆپ بولغاندا ئېرى رەت بارۋە“ رەفورما-
سىنىڭ سىناق ئۇنىنى رەتىندا، اكمىش-

لیک قیزمهت و تهؤله ردی ُبیر جه لدده
ُبیر توناس ُبیترؤو دی بەلسەنە تەرەگ-
مەتنى . ”نەگزگى ساتىنىڭ اوپتىپالىعن
جەڭىلدە تۋىدىك ُبیر كەستەسى“ رەفورما-
سەن تۆينىندە سىناق مۇتۇدى بلگەرىلەتتۇ با-
رسىندا، الەمەتنىڭ اوپماق جازىپ مالىم-
دەيتىن ساندى مالىمەتتەر 461 دەن 108 گە
ازايىپ، ساندى مالىمەت جىنائە مولشىرى
77% توەندىدەدى. قالا باسقارۇدۇ يەفور-
ماتىسالاندىرىۋ توەعىرى ارقلىي پارتىيا قۇرۇلە-
سى، جالپىلق باسقاۋۇ، قالا باسقارۇ سىنىدى
”كوب جىللىنى بىرىكتۈرۈدۈ“ جۈزەگە اسر-
غان قارامايلى قالااسى شىنجىباڭ بويىشا
تۇڭعىش مەملەتكەتنىك، اوتونومىيالى رايىزد-
ىدق تۇغىرمەن 3 دارەجە بويىشا جالعاىس-
قان ايماق دارەجەلى قالا سانالادى .
”كوب جىلدىق دامۇ ارقلىي قاراماي-
لى قالاسىنىڭ سىفرلى ُوكىمەتنىك قىزمهت
وقەۋ جاعدابىي ۇزدىكسىز مولايىپ، يىتەرنەتتە
بىتىرۈگە بولاقتىن سىتەر ساللىتىرماسى

۱ - ایدىلەڭ (۱)
دا) گرۇپپىالارغا
حات كاسپىن جە
سوپىلەدى.
 سۈرەتتى
حان لياڭ تۇسۇرگە

۲ - ايدىلەڭ (۲)
اقسو ايماقتقىق
نسپ بایاندەمانى ق
سالاسن جەتىلىدىرىن
 سۈرەتتى
تاڭ يۈڭ تۇسۇرگەن

۳ - ايدىلەڭ (۳)
قالقسى ارددىكىنندى
 سۈرەتتى
حان لياڭ تۇسۇرگە

شىنجياڭ سەرىكىتەستىگىنەن كەلگەن اوتو-
و مىيالى رايوندىق حالق قۇريلتايىنىڭ ۋا-
سىلى عالىپ ماھەتلىك تانىسىتۇرۇنىشا،
مۇغۇ جىلجمىالى حابار لاسۋى (شىنجياڭ
ارامايىلى) ساندى مالىمەت ورتالىعى مەن
مۇغۇ جىلجمىالى حابار لاسۋى (شىنجياڭ
سانجى) ساندى مالىمەت ورتالىعى الەۋ-
ەتلىك بۇلتىق قىزىمەت و تەۋ قابىلەتنى
جوعارضىلاتۇدا، بۇل ھكى ورتالىق بىىل
5 مىڭ وزەكتەن (بۇلتىق قىزىمەت و تەۋ
سەرلىگى) جووارى المۇمەتلىك قىزىمەت
تەۋ بايدىلىعىمەن قامداب، اوتونۇمىيالى را-
ونىنىڭ سىفر لانۇغا قاراي تىپ وزگەر تۇن
جەدەل ملگەرەلەتتۈگە، سىفرلى ۇكمەت
قۇرالىسىنا قۇوات ۋ سىتەيدى، سونىمەن
سەرگە مەملەتكەتلىك "شەعىستىڭ" ساندى
مالىمەتتەردىن باتىستا ھەپتەۋ "ينجەنەریا-
سنا بۇلتىق تىرەك ازىزلىيدى ھەكەن.

ونمديلىكتى ارتىرىپ،
تاماشا سىفر لاندىرۇ ھكولوگياسىن
قالىپتاستىرۇ

بىلتىردان بەرى بۇقارانىڭ ئىتول
وۇددەسىنە قاتىستى ئېرى توب اکمىشلىك
مزمۇھەت و تەھۋىستەرىنەدە ئېرى جەلدە
ئېرى تۇناس ئېتىرۇ، ”ولكە اتنىپ ئېرى
تۇناس ئېتىرۇ“ جۇزەگە اسىپ، ئار ؤلت
ۇقاراسىنا بارىنىشا قولايلىق اکەلدى.
”رايونىمىز 30 ولكە، رايون،
الاھىمن ادھەتتەگى امبولاتورىيادا ھەمدەلۋو-
دىڭ ھىسبىن تىشكەلەي جابىۋى جانە
دارىچانادان ئاردى ساتىپ ئۆزى
جۇزەگە اسىرىدى“. او تو نومىيالى رايون-
دىق ساياسى كەڭستىڭ ھۇشەسى، او-
نونومىيالى رايوندىق ھەمدەۋ قاماتاما-
سىز داندىرۇ مەكەمەسى پارتىيا باشىشە-
دق گرۇپپاسىنىڭ شۆجىي شىڭ يانجىياڭ-
نىڭ تافىسىتىرىنىشا، ھەمدەۋ قاماتاماسىز-
اندىرۇ مەكەمەسى ”زەردىلى ھەمدەۋ
ئامسز داندىرۇ“ قۇرۇلىسىن جەدەلەدە-
پ، ئىلگەن ساندى مالىمەت، يىتەرنەت،
مۇلىتىق ھىدىتەۋ، بلو كىچەين قاتارلى

نەگىزدى بەكەمەپ،
الەۋەمەتىك بۇلتىق قىزمەت وتهۇ
قابلەتن جوغرابىلاتۇ

سېفەلى شىنجىياڭ ستراتەگىياسىن اتقا-
رىپ، جامى نەگىزدىك قۇرۇلۇلار قۇرۇلدە.
سىنا كۇش سالىپ، 5G دىلەك جامى بىىگەن
يەلھەدە بازالق ستانسيا قۇرۇلىسى نەگىز
سانالادى.

بىيل ۇكمەت قىزمەتنەن باياندا مادا
5G يىنتەرنەتنىڭ قامتو كولھى مەن قول
دانىلو اۆماعىن كەڭىيەت ورتاعا قويىلدى.
5G بازالق ستانسيا لار قۇرۇلىسىن ملگەرددە.
لەتىپ، نەگىزدى بەكەمەدە رايونمىزدىك
سېفەلى ۇكمەت قۇرۇۋ، سېفردىلەك وەرس-
شەڭدىگەن قاۋاڭلاتۇ بەكەمەن كورسەتتى.
”سېفەر لاندىرىۋ بويىشا ارنايى ٥-
فورمانى تۈينىدە سىناق ھەتنىن بۇ كىل
شىنجىياڭ داعى بىردىن - ئېرى قالا رەتىندە،
قارامايلى قالاسى سېفەلى ۇكمەت قۇرۇلدە.
سىن جەدەل ملگەرەلەتتىدە، نەگىز كۈن
ساينى بەكەمەللىپ كەلەدى“. اۆتونومىيالى
رايوندىق حالق قۇرۇلتايىنىڭ ۋاكىلى، قارا-
مايلى قالاسىنىڭ ورىنبا سار باستىعى
پان رۇيدىلەڭ تانسىتىرۇنىشا، قازىزگە دەيىن
اتالغان قالادا 5G بازالق ستانسيا لارنى
460 ئى سالىنىپ بولىپ، ونى قولدا نوشىلار-
دىك سانى 235 مىڭنان اسقان؛ ”تىاشان
بۇلت ئىغىارى“ قارامايلى وزەك بازاسىنىڭ
ساندى مالىمەت ورتالىعىدا 16 مىڭ جابىدق
سورەسى ورخاتىلىپ، جابىدق سورەلەرنىڭ
ورتاشا پايدالانىلو مولشەرى 70% تەن
اسقان، وغان قازىزگە دەيىن 130 دان استام

سېفەلى ۇكمەت قۇرۇلىسىن
كۇش سالا ملگەرەلەتتۇ - بىىلىعى
ۇكمەت قىزمەتنەن باياندا مادا
جارقىن تۈيىنده دىلەك ئېرى. بايان-
داما بىىل رايونمىزدىك سېفەلى
ۇكمەت قۇرۇلىسىن كۇش سالا ملگە-
رەلەتتىنىڭ ”قۇرۇلىس چەرتوجىن“
جوبالاپ، شىنجىياڭنىڭ جەر - جەرد-
نىڭ، قاتىستى تاراۋلارىنىڭ
”يىنتەرنەت + اكىمىشلىك قىزمەت
وتهۇدى“ ملگەرەلەتتىنە اىقىن جول
كورسەتتى.

ۋاكىلدەر مەن مۇشەلەر سېفەلى
ۇكمەت قۇرۇلىسى تۈرالى قىزو
تالقى جۇرگىزگەندە بۇل ۇكمەت-
نىڭ باسقاۋارۇدىلەك وسزاماندانۇ 55-
گەين جاپىياي جوغرابىلاتۇدىلەك،
شاراۋاشلىق - ساۋاۋا ورتاسىن ساپا-
للاندىرىۋدىلەك، ھكونوميكانىڭ جو-
عارى ساپاپىلى دامۇن ملگەرەلەتتۇ-
دىك ماڭىزدى تۇتقاسى دەپ قارا-
دى. كوبىشلىك مىنالاردى ئېلدىر-
دى؛ ئۆستانىمىدى جاڭالاپ، كۇشتى
شۇعر لاندىرىپ قامال السپ،
سېفەلى ۇكمەت قۇرۇلىسىنىڭ 55-
گەين جوغرابىلاتۇغا كۇش قوسۇ
كەرەك.

□ انار بۇلت / شىنجىاڭ گازەتنىڭ
ئىلىشىسى فان جىوڭىيان

